

Vj2: Cvičení – slabiky s nazálnými finálami: komentář

Společná část

kênh [kěj̃]
móng [mǒŋ̃m]
tiền [tiěj̃]
bánh [běj̃]
trúng [tũŋ̃] / [cũŋ̃]
khăn [xăñ]
muống [muǒŋ̃]
gân [găñ]
đường [đuǎŋ̃]
bom [bɔm]

Slova, která jste si vybraly do druhé části (v abecedním pořadí a s odstraněním duplicít):

bón „čtyři“ [bon]
buôm „lodní plachta“ [buǒm]
chanh „citron“ [cěj̃]
com „rýže“ [kɔm]
cũng „také“ [kũŋ̃m]
đen „černý“ [đen]
hông „růžový“ [hǒŋ̃m]
len „vlna“ [len]
lưng „záda“ [lũŋ̃]
mịn „jemný“ [min]
Minh (jméno) [mĩŋ̃]
muốn „chtít“ [muǒŋ̃]
năm „rok“ [nãm]
ngân hàng „banka“ [ŋăñ haŋ̃]
ngon „chutný“ [ŋɔn]
nướng „grilovat“ [nuǎŋ̃]
quen „poznat“ [kɤen]
rừng „les“ [zũŋ̃]

sông „řeka“ [sɔ̃ŋm̃]
tôm „kreveta“ [tom]
uông „pít“ [uɔ̃ŋ]
úng [ũŋ]
vặn „šroubovat“ [văn]
vênh [vɛ̃ŋ]
vòng „kruh“ [vɔ̃ŋm̃]
xem „dívat se“ [sem]
xinh „krásný“ [sĩŋ]
xuân „jarní“ [sũ̃ŋñ]

Chtěl bych upozornit především na následující jevy:

1) Je třeba rozlišovat [ŋ] a [ŋ̃m̃]. Obě se ve vietnamském pravopise zapisují jako ⟨ng⟩. Finála [ŋ] se vyskytuje po nezaokrouhlených hláskách a diftonzích (i zaokrouhlených), např. v [tũŋ] nebo [muɔ̃ŋ]; naproti tomu po hláskách zaokrouhlených následuje vždy [ŋ̃m̃]. Slovo mông je tedy třeba přepisovat jako [mɔ̃ŋ̃m̃], nikoli *[mɔ̃ŋ], podobně muông jako [muɔ̃ŋ̃m̃], protože v tonále je diftong.

2) Pozor na to, že rým ⟨anh⟩ se přepisuje jako [ɛ̃ŋ], nikoli „pravidelně“ jako *[aŋ].

3) Některé z Vás nerozlišovaly zkrácené samohlásky, časté bylo např. psaní *[kɛ̃ŋ] místo zkráceného [kɛ̃ŋ]. Polozavřené [o] se zkracuje před finálou [ŋ̃m̃], ale nikoli před jinými finálami, ve slově tôm „kreveta“ tedy zůstává dlouhé.

4) U slabik s pretonálou je třeba pretonálu označit diakritickým znaménkem jako neslabičnou, např. xuân „jarní“ [sũ̃ŋñ], nikoli *[sũŋñ].

5) Přepis do IPA (i jednotlivá slova) je třeba vždy psát v hranatých závorkách (klávesové zkratky Alt+91 a Alt+93), jinak by nemuselo být zřejmé, co je v IPA a co je normální pravopis.

6) Pozor na některé symboly IPA. Je třeba rozlišovat [t] (vietnamské, resp. jihovietnamské ⟨tr⟩) a [t̃] (vietnamské ⟨t⟩), je také třeba nezaměňovat [x] (vietnamské ⟨kh⟩, české ⟨ch⟩) a [χ] (neznělá uvulární frikativa – odlišná hláska, která se v češtině ani vietnamštině nevyskytuje).

Je také třeba rozlišovat IPA symboly pro [a] a [ɑ]: jsou to dvě různé hlásky, [a] se vyslovuje v přední části úst a [ɑ] v zadní části úst. Vietnamské ⟨a⟩ se nejčastěji přepisuje jako [ɑ], naopak [a] ve vietnamštině není.